

Lasten ja/tai nuorten vaalien järjestäminen

Kunnanvaltuutettujen sekä johtavien viranhaltijoiden ja toimialajohdon suhtautuminen syksyllä 2026 / Kuntapäätäjäkysely 2026

Kyselyyn vastanneita syys-lokakuussa 2026 yht. 2257.

Marianne Pekola-Sjöblom / lokakuu 2026

Tarkka kysymysmuotoilu

Lasten ja/tai nuorten vaalien järjestäminen eri vaalien yhteydessä

**Lasten ja/tai nuorten
vaalien järjestäminen
eri vaalien yhteydessä
saa vahvaa tukea
kuntien
luottamushenkilöiltä
ja viranhaltijoilta.**

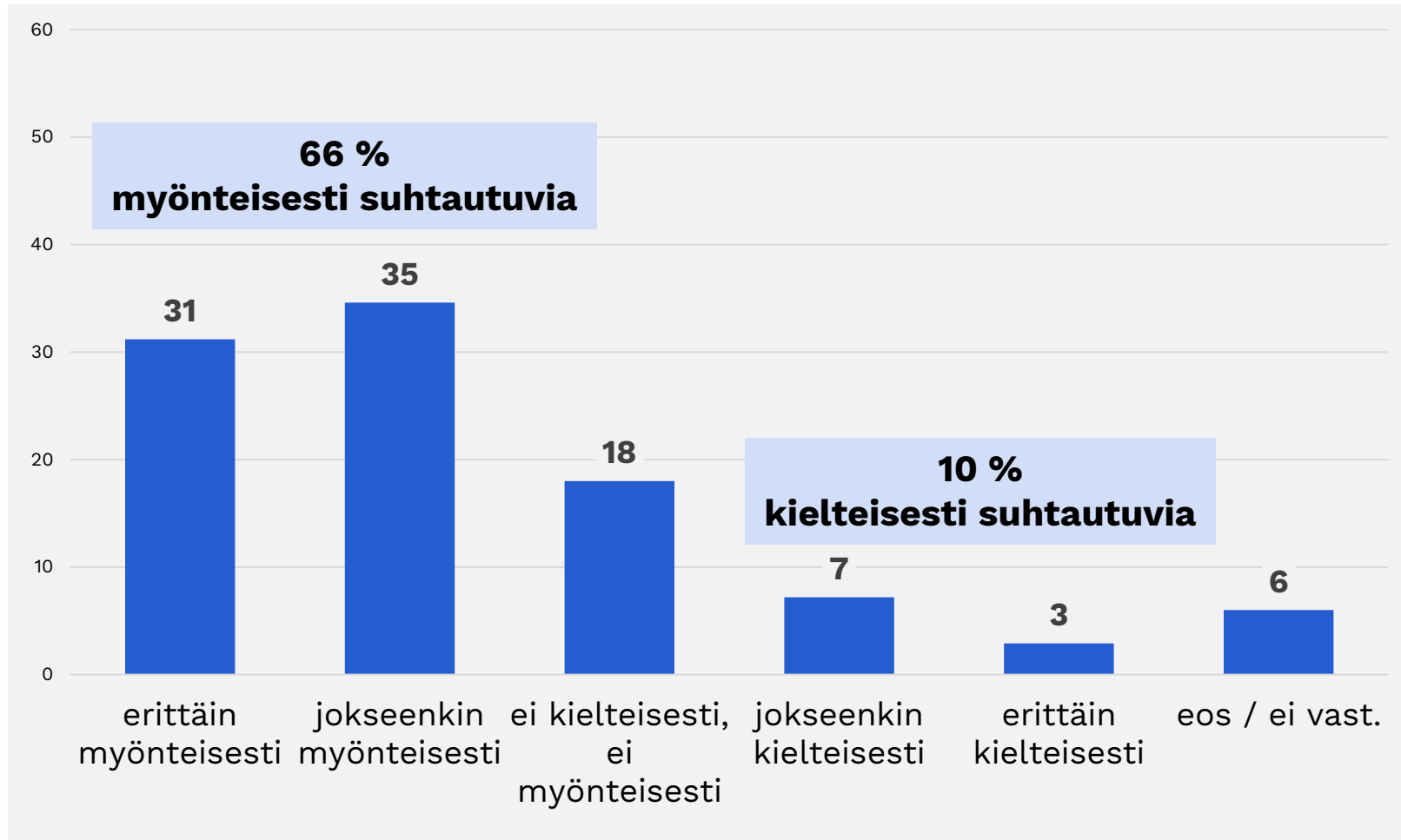
Päätulokset lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämisestä

- **Kaksi kolmesta (66 %) kaikista vastanneista suhtautuu myönteisesti ja vain 10 % kielteisesti lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämiseen.**
- Asemasta, sukupuolesta, puoluetusta ja työ-/luottamushöuran pituudesta samoin kuin kuntakoosta ja maakunnasta riippumatta vähintään puolet vastanneista suhtautuu myönteisesti lasten ja/nuorten vaaleihin. Ikäluokittaisessa tarkastelussa vain vanhimmassa ikäryhmässä myönteisesti suhtautuvien osuus jää alle puoleen.
 - **Vastaajan asemalla ja äidinkielellä ei ole vaikutusta suhtautumiseen.** Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden eikä kieliryhmien välillä ole nähtävissä merkittävää eroa.
 - **Sukupuoli vaikuttaa suhtautumiseen.** Naiset suhtautuvat selvästi myönteisemmin kuin miehet. (74 % vs. 58 %)
 - **Ikä vaikuttaa suhtautumiseen.** Nuoremmat suhtautuvat myönteisemmin kuin vanhemmat ikäryhmät. Myönteisimpiä 30-39-vuotiaat (82 %) ja vähiten myönteisiä väh. 70-vuotiaat (48 %).
 - **Luottamushenkilöiden suhtautuminen vaihtelee puoluetustan mukaan.** Vihreät suhtautuvat selvästi myönteisimmin (94 %) ja perussuomalaiset vähiten myönteisesti (57 %). Valitsijayhdistysten (sit.) edustajista 55 % suhtautuu myönteisesti.
 - **Valtuustokokemuksen pituus vaikuttaa luottamushenkilöiden suhtautumiseen.** Vähimmän aikaa luottamushenkilönä toimineet suhtautuvat myönteisimmin (75 %) ja pisimpään toimineet vähiten myönteisesti (52%).
 - **Kuntakoko:** Myönteisesti suhtautuvien osuudet vaihtelevat 5 000 – 10 000 asukkaan kuntien 62 prosentista 50 001 – 100 000 asukkaan kaupunkien 70 prosenttiin.
 - **Maakunta:** Myönteisesti suhtautuvien osuudet vaihtelevat Keski-Pohjanmaan 52 prosentista Kainuun 75 prosenttiin.

Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden suhtautuminen lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämiseen eri vaalien yhteydessä.

Vastausten %-jakaumat (N=2257)

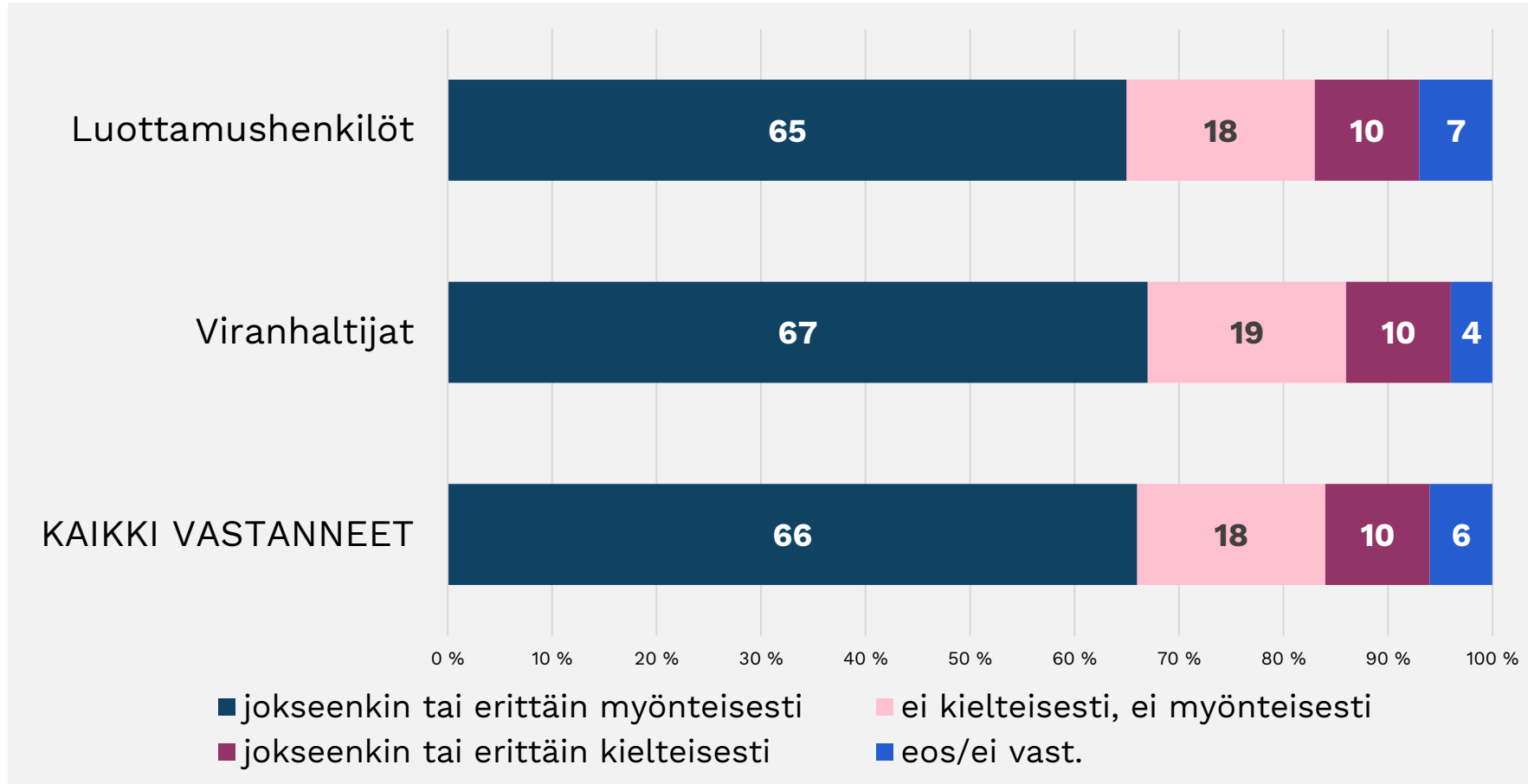

Kaksi kolmesta (66 %) kyselyyn vastanneesta kuntien luottamushenkilöstä ja viranhaltijasta suhtautuu jokseenkin tai erittäin myönteisesti lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämiseen.

Vastanneista vain joka kymmenes suhtautuu kielteisesti.

Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden suhtautuminen lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämiseen eri vaalien yhteydessä.

Vastausten %-jakaumat aseman mukaan tarkasteltuna. (N=2257)

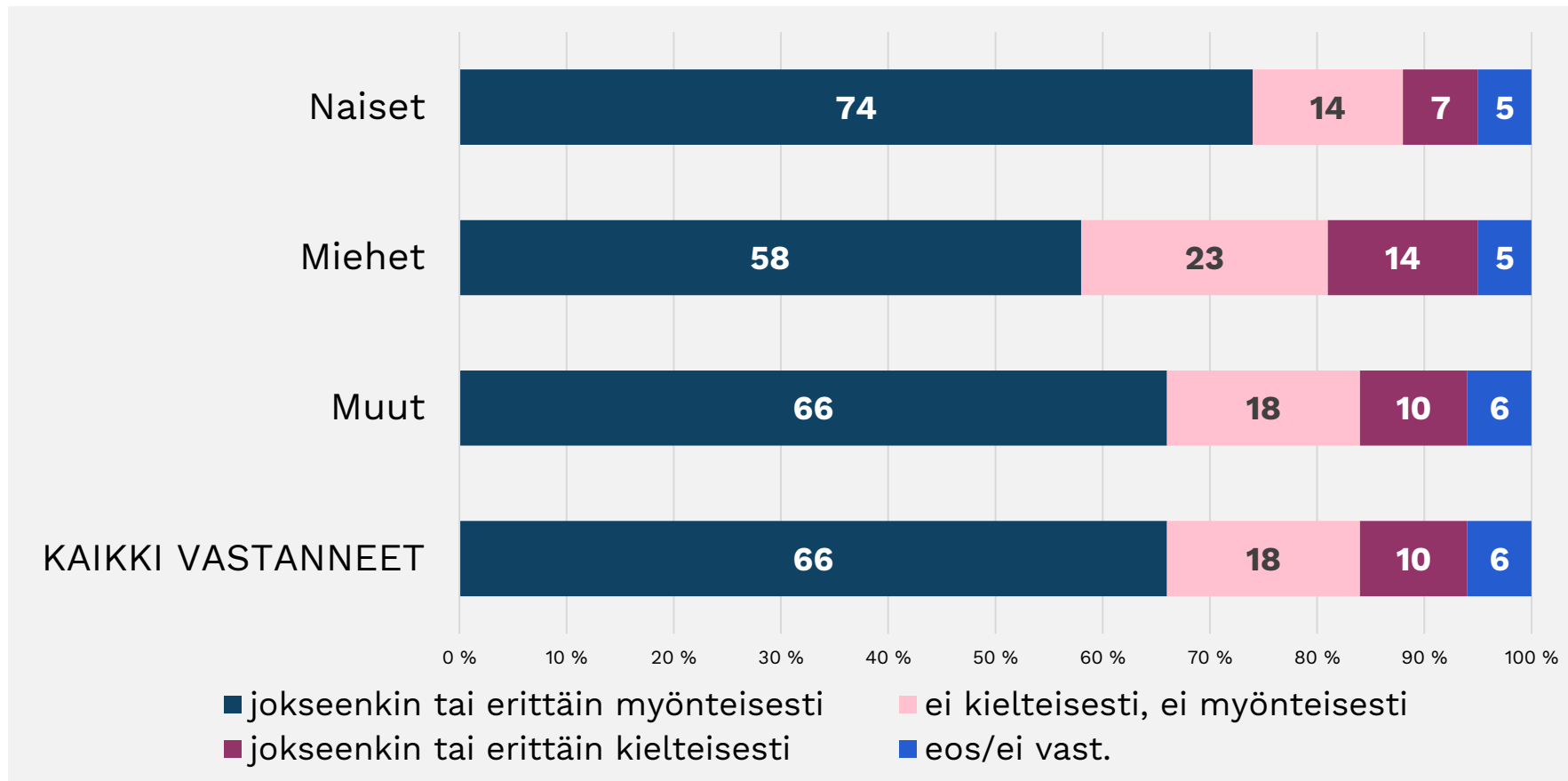

Sekä luottamushenkilöt että viranhaltijat suhtautuvat myönteisesti lasten ja nuorten vaalien järjestämiseen.

Vastaajaryhmien välillä ei merkittävää eroa.

Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden suhtautuminen lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämiseen eri vaalien yhteydessä.

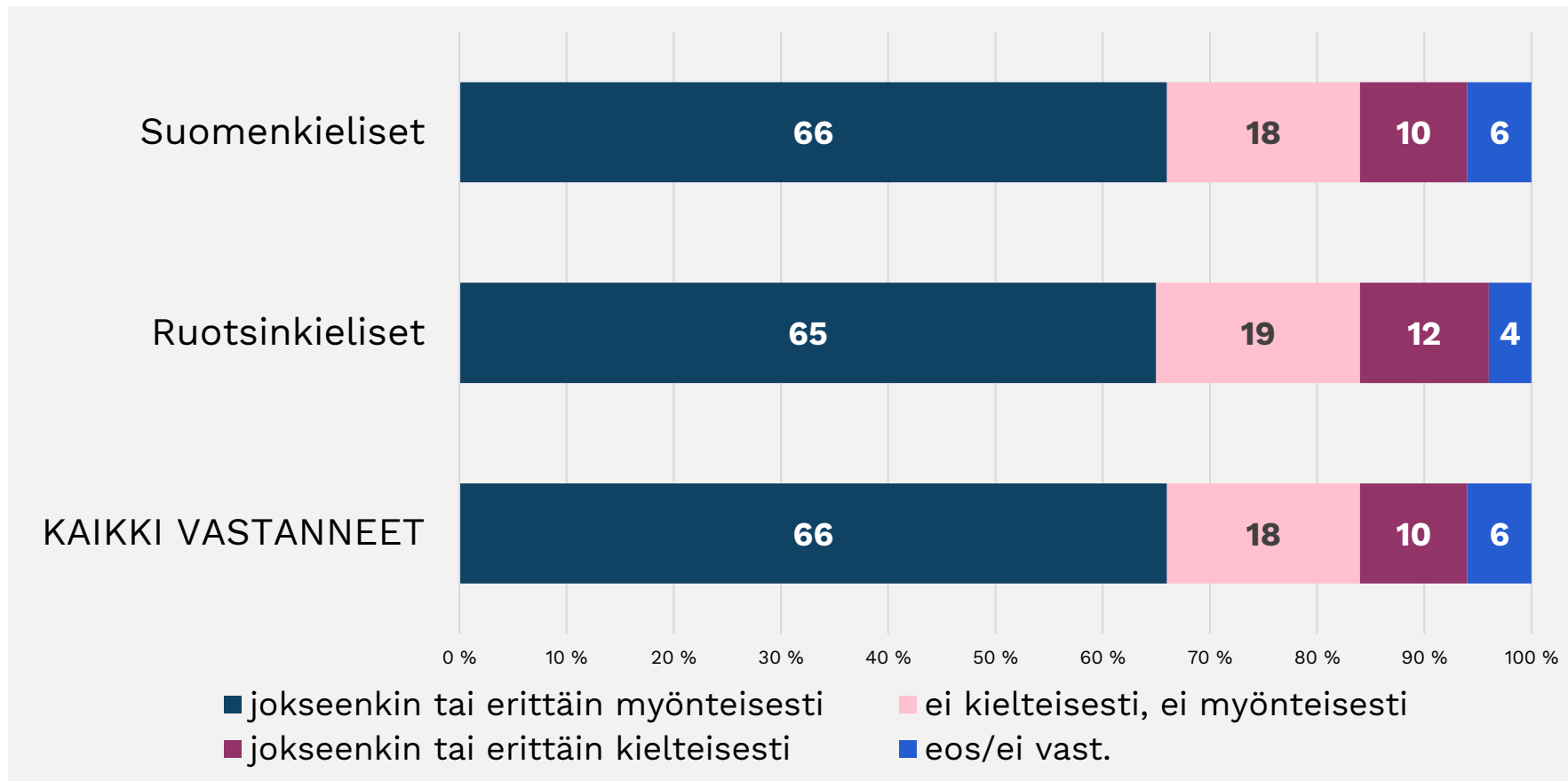
Vastausten %-jakaumat sukupuolen mukaan tarkasteltuna. (N=2248)

Kyselyyn vastanneet naiset suhtautuvat miehiä selvästi myönteisemmin lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämiseen.

Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden suhtautuminen lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämiseen eri vaalien yhteydessä.

Vastausten %-jakaumat äidinkielen* mukaan tarkasteltuna. (N=2246)

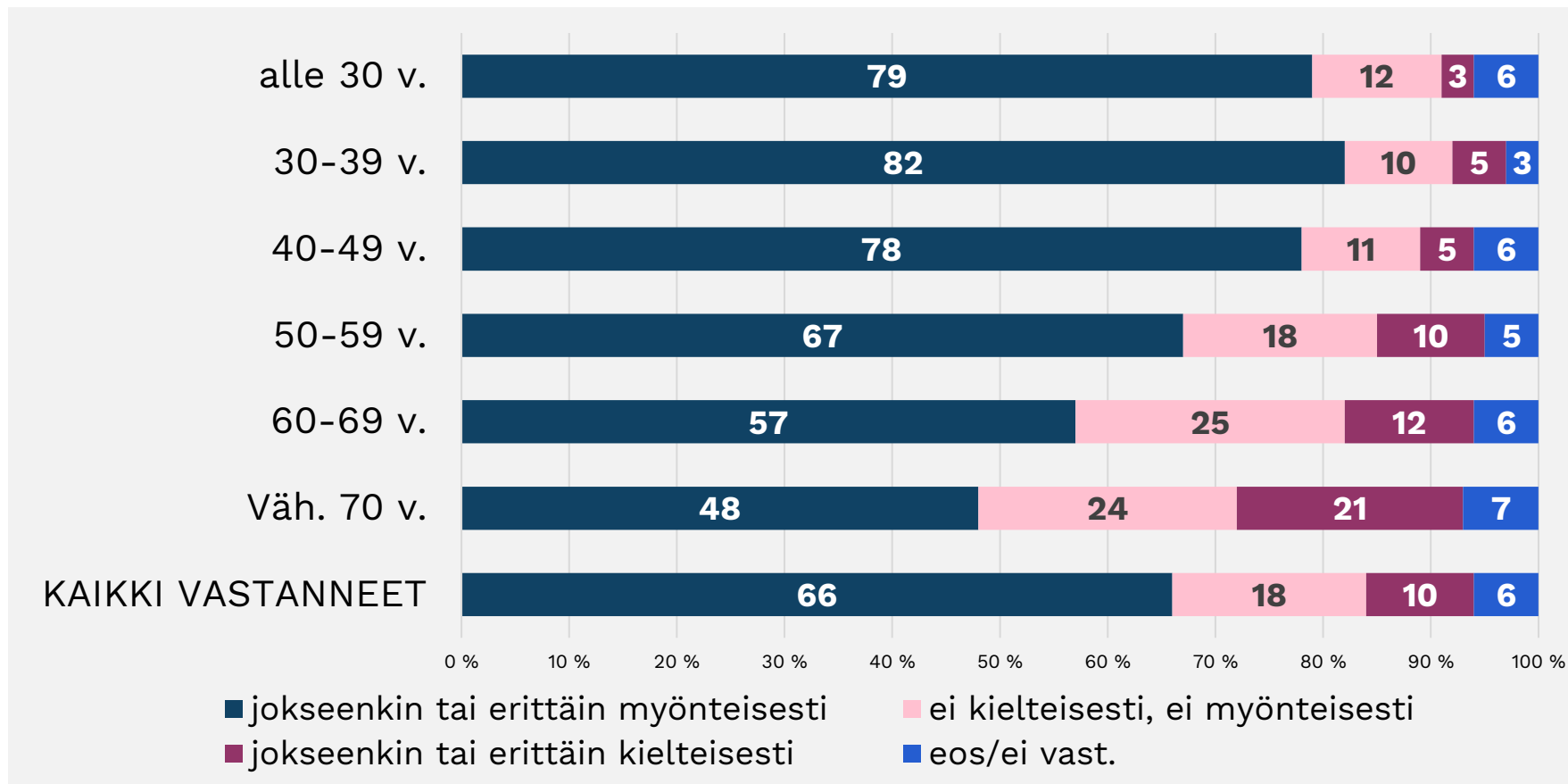

Suhtautumisessa lasten ja nuorten vaalien järjestämiseen ei ole merkitsevää eroa suomenkielisten ja ruotsinkielisten vastaajien välillä.

*muunkielisiä vastaajia vain 4

Luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden suhtautuminen lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämiseen eri vaalien yhteydessä.

Vastausten %-jakaumat ikäluokittain tarkasteltuna. (N=2249)

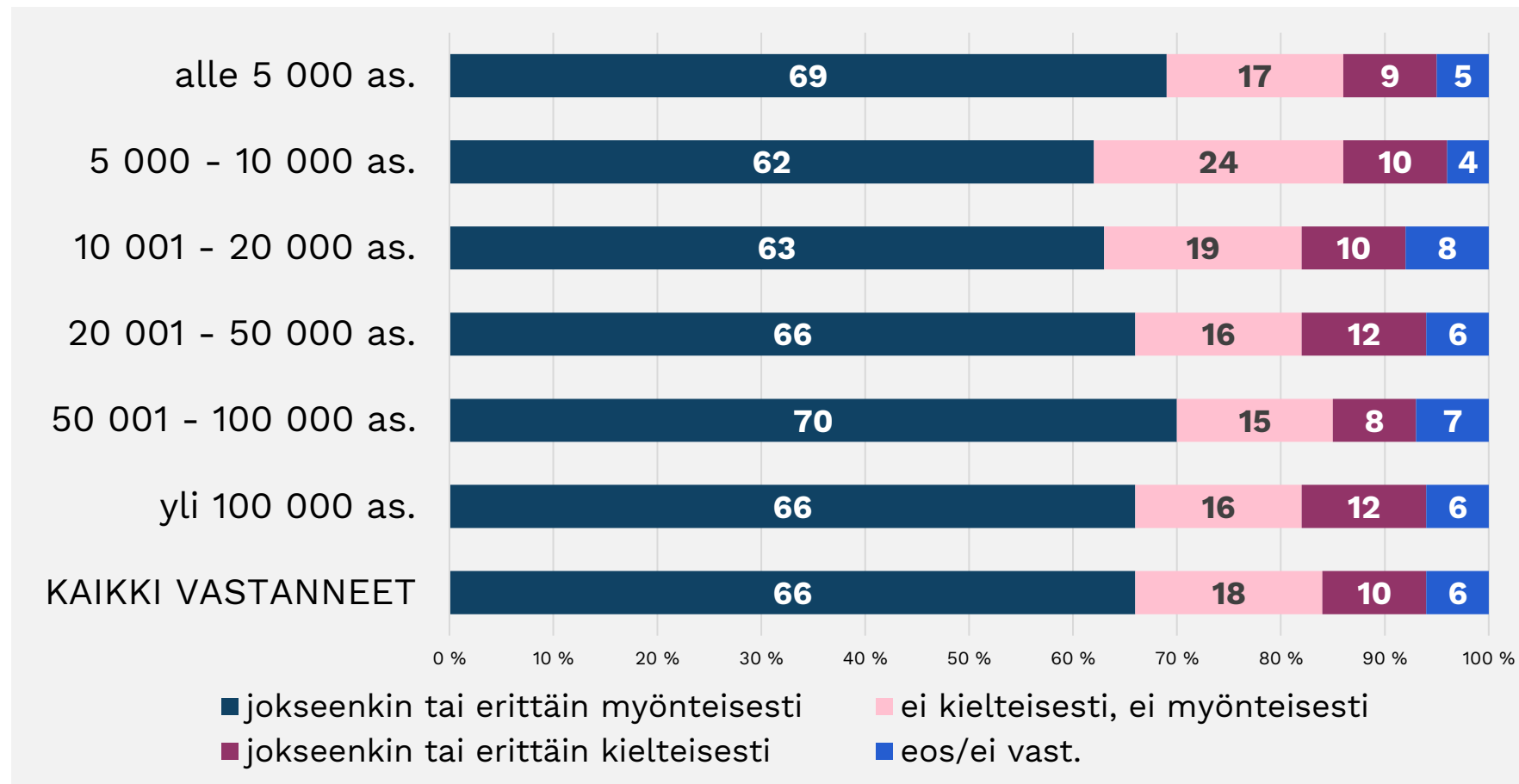

Myönteisesti suhtautuvien vaihtelu eri ikäluokkien välinen on merkittävää.

30-39-vuotiaat suhtautuvat myönteisimmin ja vähintään 70-vuotiaat selkeästi vähiten myönteisesti lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämiseen eri vaalien yhteydessä.

Luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden suhtautuminen lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämiseen eri vaalien yhteydessä.

Vastausten %-jakaumat kuntakokoluokittain tarkasteltuna. (N=2257)

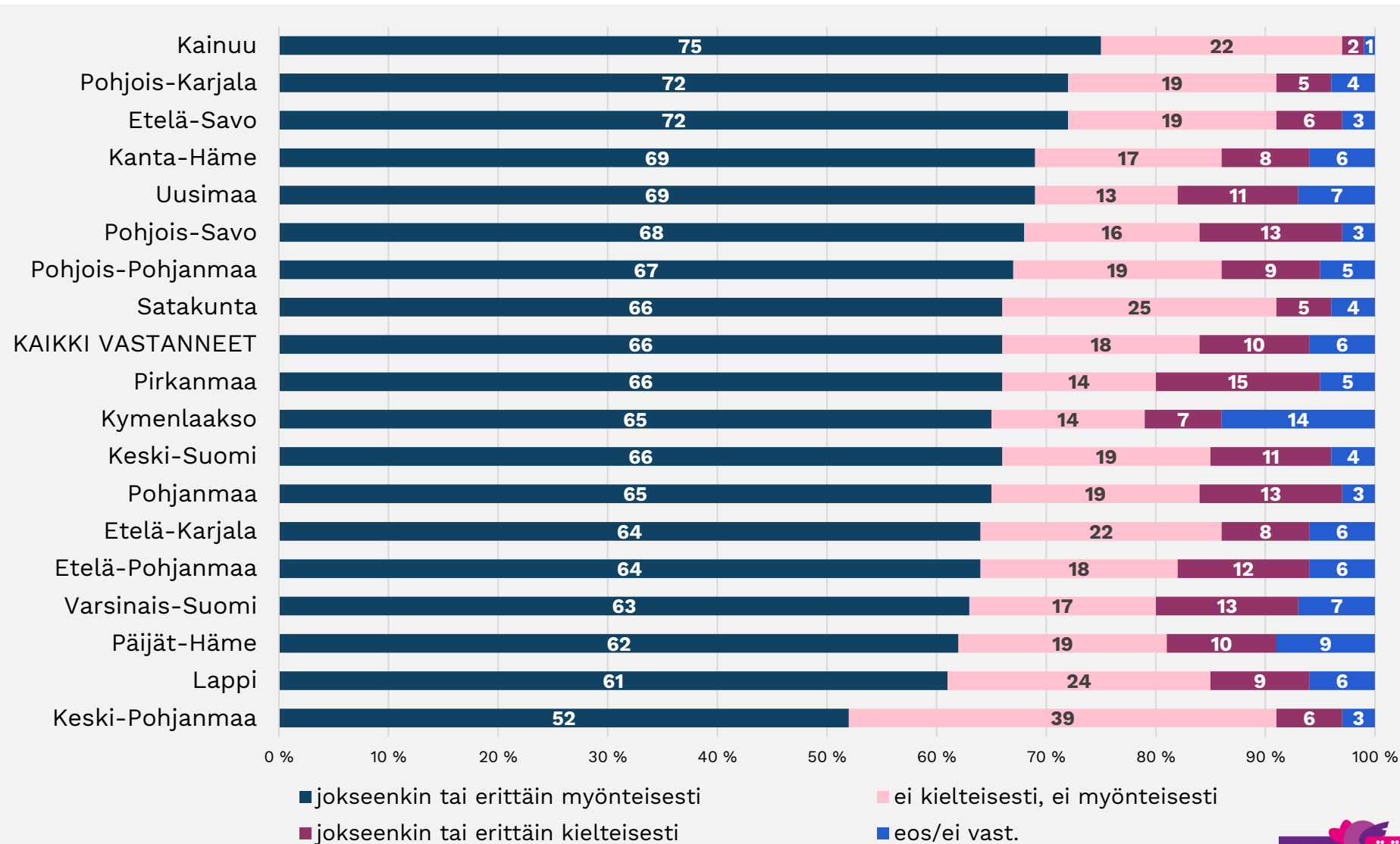

Selkeä enemmistö vastanneista kaikissa kuntakokoluokissa suhtautuu myönteisesti lasten ja/nuorten vaaleihin.

Myönteisesti suhtautuvien osuudet vaihtelevat 5 000 – 10 000 asukkaan kuntien 62 prosentista 50 001 – 100 000 asukkaan kaupunkien 70 prosenttiin.

Luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden suhtautuminen lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämiseen eri vaalien yhteydessä.

Vastausten %-jakaumat maakunnittain tarkasteltuna. (N=2257)

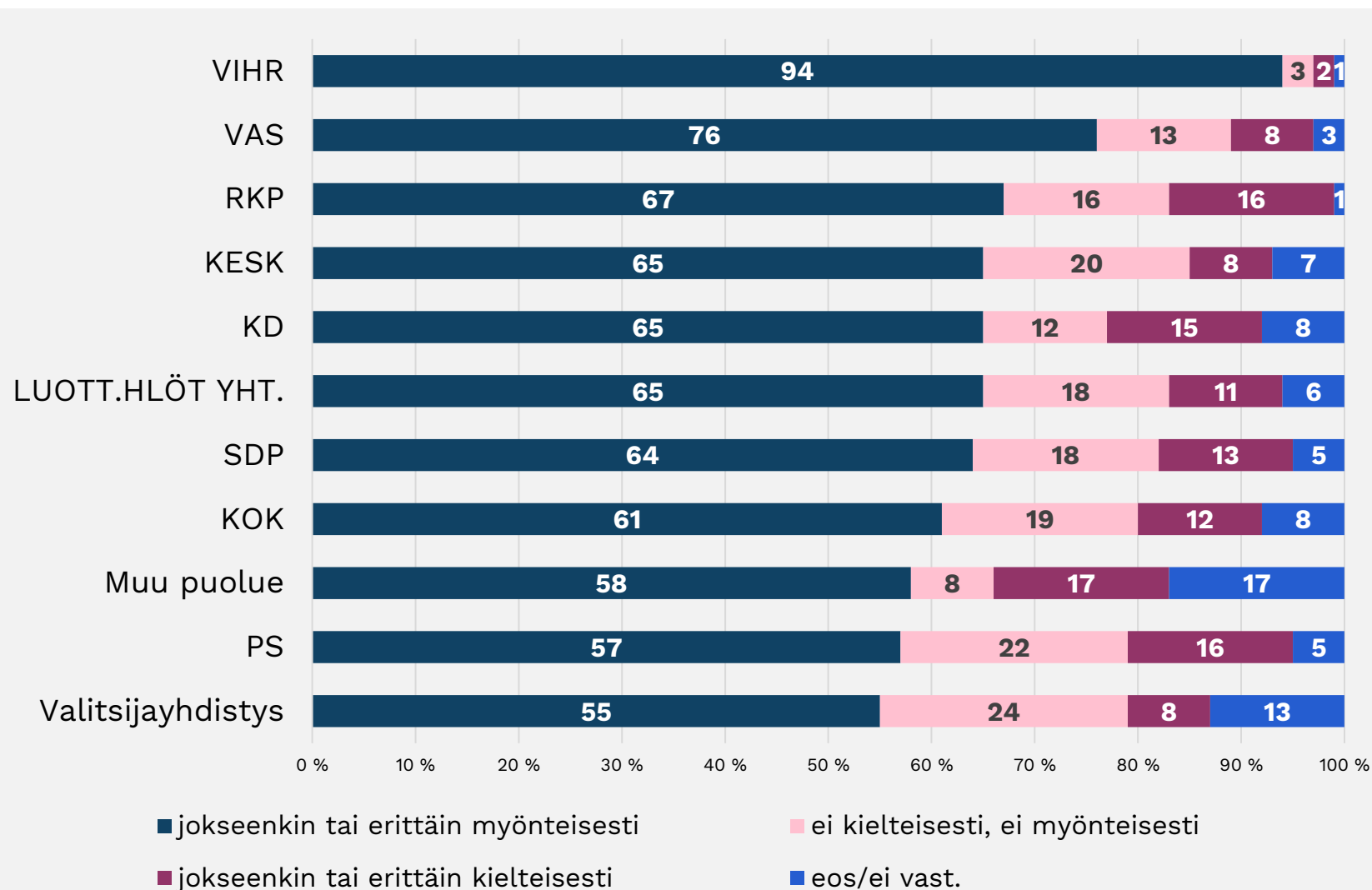
Enemmistö kyselyyn vastanneista kaikissa maakunnissa suhtautuu myönteisesti lasten ja/nuorten vaaleihin.

Myönteisesti suhtautuvien osuudet vaihtelevat Keski-Pohjanmaan 52 prosentista Kainuun 75 prosenttiin.

Kuntien luottamushenkilöiden suhtautuminen lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämiseen eri vaalien yhteydessä

Luottamushenkilöiden suhtautuminen lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämiseen eri vaalien yhteydessä.

Vastausten %-jakaumat puolueittain tarkasteltuna. (N=1450)

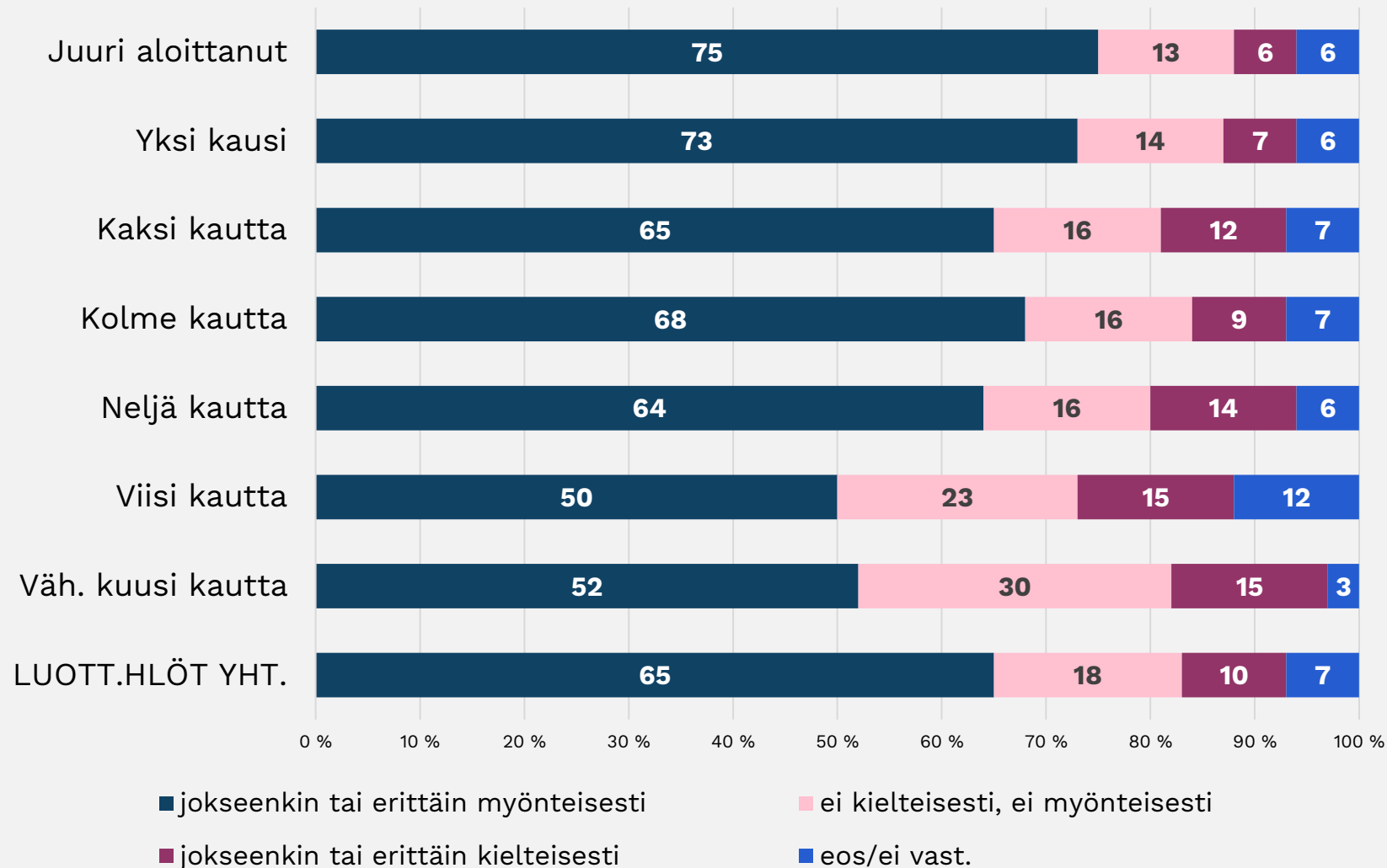

Puolueiden välillä on nähtävissä merkittävää vaihtelua suhtautumisessa lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämiseen.

Selvästi myönteisimmin suhtautuvat vihreiden edustajat (94 %) ja kriittisimmin sitoutumattomat valitsijayhdistysten edustajat (55 %), perussuomalaiset (57 %) ja pienpuolueita edustavat (58 %).

Luottamushenkilöiden suhtautuminen lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämiseen eri vaalien yhteydessä.

Vastausten %-jakaumat valtuustokokemuksen pituuden mukaan tarkasteltuna. (N=1453)

Valtuustokokemuksen pituus vaikuttaa merkittävästi luottamushenkilöiden suhtautumiseen lasten ja/tai nuorten vaalien järjestämiseen.

Valtuustokokemuksesta riippumatta vähintään puolet vastanneista suhtautuu myönteisesti.

Vähimmän aikaa luottamushenkilönä toimineet suhtautuvat myönteisimmin (75 %) ja pisimpään valtuutettuna toimineet vähiten myönteisesti (52 %).

Lasten ja/tai nuorten osallistamiseen ja vaikuttamiseen liittyviä kyselyvastaajien kommentteja

- "Kaikenlainen lasten ja nuorten mukaan ottaminen on demokratian edellytys."
- "Nuoret ovat meidän tulevaisuus. Heidän mukaan saaminen demokratia-käytänteisiin on ensiarvoisen tärkeää."
- "Ikäihmisillä sekä vammaisilla on mahdollisuus asettua ehdolle vaaleissa ja siten päästä vaikuttamaan oman kunnan asioihin. Nuorilla tätä ei ole, joten heitä pitäisi osallistaa enemmän."
- "Lapsia ja nuoria tulee entistä vahvemmin opettaa äänestämisen- ja vaikuttamiskulttuuriin."
- "Lapsille ja nuorille tulee ehdottomasti saada kokemuksia vaikuttamisesta. Kun he voivat kokea, että pystyvät vaikuttamaan asioihin ja tulevaisuuteen, lisää se melko varmasti tulevaisuudenuskoa, mikä on tällä hetkellä koetuksella."
- "Lasten ja nuorten vaaleja voi järjestää ihan yksittäinen ryhmä/opettaja siihen ei tarvita isoa organisaatiota."
- "Koululaisten vaaleja on toteutettu."

**KUNTA
LIITTO**

Kommun-
förbundet